

Konu: Tareks Sistemi Denetimlerinin Artması ve TSE Denetim Süreçleri Hk.

Tarih: 20/06/2023

Kayıt Sayısı : 86594925 / 20.06.2023

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü'ne

Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) üzerinden 2023/1 sayılı ithalatta standartlara uygunluk denetimi tebliği kapsamı eşya ve 2023/9 sayılı “CE” işareti taşıması gereken bazı ürünlerin ithalat denetimi tebliği kapsamı eşyaların başvurularında A.TR belgesi eşliğinde Avrupa Birliğinden gelen eşyalar ile üretim girdi muafiyetine tabi eşyalarda dahil olmak üzere son zamanlarda başvuruların büyük bir bölümünün TSE denetimine yönlendirildiği üyelerimizce bildirilmiştir.

Başvuruların denetime yönlendirilmesinden ziyade TSE denetim süreçlerinin aşağıda belirtilen nedenlerden dolayı çok uzun zaman aldığı ve yine bu zaman kaybının aşağıdaki maliyetlere neden olduğu görülmektedir.

- 1- TSE denetimleri kurum kararı neticesinden bölgesellikten çıkarılarak, dosyaların teknik incelemelerinin Türkiye geneline dağıtılması yöntemine geçilmiş ve bu yöntem doğrultusunda başvuruyu inceleyen denetim elemanın iletişim bilgileri başvuru sahipleri ile paylaşılmamaktadır. Dosyayı inceleyen denetim elemanının iletişim bilgilerine ulaşılsa dahi cevap alınmamakta, sistem üzerinden kısıtlı ifadelerle bilgi ve belge talep edilmektedir. Hatta bazı denetim elemanlarında ortalama dosya tamamlama süresi olan 15 gün sonuna kadar kullanılmakta ve bu süre sonunda ürünler deneye gidebilmekte, deney süreleri de eklendiğinde 1,5 – 2 ay denetim süreci olan dosyaların olduğu gözlemlenmektedir.
- 2- Bu yöntem ile konuya, ürüne hâkim olmayan bir incelemeci belge kabulü yerine direkt olarak ürünlerin deneye gitmesini talep etmekte, CE başvurularının ise neredeyse tamamında Declaration Of Conformity belgeleri kabul edilmeyip direkt olarak test raporları talep edilmektedir.
- 3- Başvuru ilinden bağımsız Türkiye'nin herhangi bir ilinde yerleşik teknik incelemeci ile sahada fiili denetimi yapan bölge personelleri arasında dahi büyük iletişim problemleri çıkmakta olup, bölge personelleri dahi çoğu zaman teknik incelemeyi yapan yani karar verici noktasındaki denetim elemanına ulaşmakta sıkıntı çekmektedir. Yine bu sıkıntı da fiili denetim ve numune alma işlemlerinin süresini uzatmaktadır.
- 4- Yine TSE kurumu tarafından deneye giden ürünlerin deney raporlarının geçmiş yıllarda bir yıl süre ile emsal olarak kabul edilirken bu sürenin 6 aya düşürülmesi de deneye giden ürün sayısını arttırmış, zaten uzun olan deney süreleri yoğunluktan dolayı daha uzun sürelerle çıkmıştır.

Yukarıda belirtilen aksaklıklar ise sanayici ve ithalatçı nezdinde;

- 1- Limanlarda oluşan beklemler neticesinden yüklü ardiye maliyetlerinin oluşmasına,

- 2- Özellikle hava yolu ile gelen eşyalarda yüklü ardiye ve bu ardiye maliyetinden kaçmak adına eşyaların antrepolara aktarma maliyetlerinin oluşmasına, aktarma sırasında olası hasar riskinin artmasına,
- 3-  retime  r nlerin geç dahil olmasından dolayı yurt içi tedarikte ve ihracata arzda gecikmelerin yaŐanmasına,
- 4- Konteyner içerisinde beklemek zorunda olan eşyalarda demuraj maliyetlerinin oluşmasına neden olmaktadır.

Bilindiđi  zere, Dünya Ticaret  rg t  Ticarete Teknik Engeller AnlaŐması,  ye ülkelere kamu sağlığı ve güvenliği gerekçeleriyle dış ticarete uygulanmak üzere yürürlüğe koyacakları teknik mevzuatın ticarete gereksiz engelleme yaratmayacak Őekilde yapılmasıyla ilgili kuralları içermektedir.

Teknik düzenlemeler kapsamında yapılan uygunluk değerlendirme prosedürlerinde, uluslararası kabul görmüŐ standartlardan farklı ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması, AnlaŐma hükümlerine aykırı olması yanında ticaretin serbest akıŐını engelleyen en önemli sorunlardan biri olarak kabul edilmektedir. Bu açıdan Őeffaf bir Őekilde uygulanmayan uygunluk değerlendirme iŐlemleri firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini geleŐtirmektedir.

Yazımızda belirtilen açıklamalar doğrultusunda TSE denetimlerinin hızlandırılması ve mevcut denetim organizasyonunun gözden geçirilmesini, yaŐanan olumsuzluklar giderilene kadar A.TR belgesi eşliğinde Avrupa Birliğinden gelen eşya ile üretim muafiyet belgelerine ait baŐvurularda denetimlerin azaltılması, TSE'nin tekrar bölge bazından dosya inceleme yöntemine geçmesi ile deney raporlarının emsal kabul sürelerinin 1 yıla çıkarılması hususunu takdir ve tensiplerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Atilla ŐAHİN

Ankara G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu BaŐkanı

Orhan KATTAŐ

Bursa G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu BaŐkanı

Serdar KESKİN

İstanbul G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu BaŐkanı

TaŐkın DALAY

İzmir G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu BaŐkanı

CebraİL ORMAN

Mersin G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu BaŐkanı